

Sygn. akt IV CZ 43/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku A. C.
przy uczestnictwie M. O.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 sierpnia 2014 r.,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Okręgowego w B.
z dnia 31 marca 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 października 2013 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił w całości apelację wnioskodawcy A. C. oraz uczestniczki M. O. od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 21 marca 2013 r., którym Sąd ten dokonał podziału majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca, wskazując, że zaskarża w całości postanowienie Sądu Okręgowego oddalające jego apelację, oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 155.122 zł.

Postanowieniem z dnia 31 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w B. sprawdzwszy wartość przedmiotu zaskarżenia, ustalił ją na kwotę 80 469,40 zł i skargę odrzucił. Sąd odwoławczy stwierdził, że skarżący podwyższył wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną w stosunku do wartości określonej w apelacji na kwotę 80 469,40 zł, nie wskazując okoliczności, które uzasadniałyby taką zmianę. Ponieważ ustalona wartość jest niższa niż przewidziana w art. 519¹ § 2 k.p.c., skarga podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

W zażaleniu na postanowienie odrzucające skargę wnioskodawca zarzucił, że jest ono nieuzasadnione i zostało wydane z naruszeniem art. 398⁴ § 3 w zw. z art. 398⁶, art. 519¹ § 2 oraz art. 25 i 26 k.p.c., a także art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Chociaż wnioskodawca zaskarżył postanowienie z dnia 31 marca 2014 r. „w całości”, co mogłoby oznaczać, że zaskarżenie obejmuje także orzeczenie, którym Sąd sprawdził i ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia, jednak w uzasadnieniu zażalenia jako zaskarżone wyraźnie wskazał postanowienie odrzucające skargę. Gdyby skarżący tego nie uczynił, zażalenie należałoby w części jako niedopuszczalne odrzucić, gdyż na postanowienie w przedmiocie sprawdzenia i ustalenia tej wartości, jako orzeczenie niekończące postępowania w sprawie, ten środek zaskarżenia stronie (uczestnikowi) nie przysługuje (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2003 r., III CZ 102/03, niepubl. oraz z dnia 23 listopada 2007 r., IV CZ 88/07, niepubl.).

W postępowaniu nieprocesowym sąd drugiej instancji ani Sąd Najwyższy nie jest pozbawiony możliwości sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia wskazanej przez

skarżącego w skardze kasacyjnej i może tę wartość poddać weryfikacji na podstawie akt sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, niepubl., z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, niepubl. oraz z dnia 6 czerwca 2012 r., IV CZ 7/12, niepubl.).

Sąd Okręgowy w B. postanowieniem z dnia 3 października 2013 r. sprawdził wskazaną przez wnioskodawcę w skardze wartość przedmiotu zaskarżenia i ustalił ją na kwotę 80.469,40 zł, a zatem poniżej progu kwotowego przewidzianego w art. 519¹ § 2 k.p.c., którego osiągnięcie warunkuje dopuszczalność skargi. Postanowienie to, choć nie podlegało zaskarżeniu zażaleniem, mogłoby zostać poddane kontroli Sądu Najwyższego na podstawie art. 380 k.p.c. w związku z rozpoznawaniem zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi, na wydanie którego miało bezpośredni wpływ (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 165/01, OSNC 2002, nr 7-8, poz.102), jednak, aby kontrola taka została przeprowadzona konieczne było zawarcie w zażaleniu stosownego wniosku (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2003 r., III CZ 192/03 oraz z dnia 23 listopada 2007 r., IV CZ 88/07, niepubl.). Kwestionowanie w zażaleniu prawidłowości ustalonej przez Sąd wartości przedmiotu zaskarżenia nie zwalniało skarżącego z obowiązku zawarcia w zażaleniu wyraźnego wniosku o rozpoznanie niezaskarżalnego orzeczenia na podstawie art. 380 k.p.c.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym zażalenie podziela przyjęte w judykaturze stanowisko, że w środku zaskarżenia wnoszonym przez profesjonalnego pełnomocnika wniosek taki powinien zostać jednoznacznie sformułowany, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom wnoszonym przez takich pełnomocników treści wprost w nich niewyrażonych; zgłoszenie wniosku jest warunkiem kontroli niezaskarżalnego zażalenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2004, III CZ 71/04, niepubl., z dnia 3 marca 2005 r., II CZ 197/04, niepubl., z dnia 8 lipca 2005 r., II CZ 57/05, niepubl., z dnia 4 października 2006 r., I CZ 81/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 36, z dnia 23 kwietnia 2008 r., III CZ 13/08, niepubl., z dnia 4 lipca 2008 r., I CZ 45/08, niepubl., z dnia 23 listopada 2011 r., IV CZ 99/11, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., IV CZ 109/11, niepubl., z dnia 12 lipca 2012 r., I CZ 76/12, niepubl., z dnia 21 marca 2013 r., II CZ 4/13, niepubl., z dnia 4 grudnia 2013 r., II CZ 83/13, niepubl. oraz z dnia 8 stycznia 2014 r., II UZ 63/13, niepubl.).

Brak wymaganego wniosku w zażaleniu skarżącego powoduje, że ustalona przez Sąd wartość przedmiotu zaskarżenia pozostała miarodajna dla oceny dopuszczalności

skargi na podstawie art. 519¹ § 2 k.p.c. Zważywszy, że wartość ta była niższa niż 150.000 zł, Sąd Okręgowy trafnie skargę odrzucił jako niedopuszczalną.

Ubocznie należy zauważyć, że całkowicie chybione jest odwołanie się przez skarżącego do zasady niezmienności wartości przedmiotu sporu w *pozwie* (art. 25 i 26 k.p.c.), jak i twierdzenie, iż kwestionowanie sposobu rozliczenia nakładów byłych małżonków jest tożsame z kwestionowaniem samej zasady podziału.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. zażalenie oddalił.